

Nina Dimitrova protiv Bugarske (broj 40669/16), 16.4.2024.

Povreda člana 1. Protokola broj 1 uz Ek (kontrola korištenja)

Podnositeljica predstavke je Nina Ivanova Dimitrova, bugarska državljanka. Trenutno živi u Njemačkoj. Predmet se odnosi na prodaju stana podnositeljice predstavke do koje je došlo dok je trajao spora s njenom bankom oko isplate hipoteke.

Podnositeljica predstavke je 2005. godine podigla kredit u banci i kupila stan. Kredit je osiguran hipotekom na stan. Podnositeljica predstavke je 2012. godine prestala uredno otplaćivati svoj kredit i banka je protiv nje podnijela zahtjev sudu da se naloži isplata. Sudovi su izdali nalog za plaćanje, a nakon izvršnog postupka koji je pokrenula banka stan je prodan na javnoj prodaji u januaru 2016. godine. Podnositeljica predstavke je pred domaćim sudovima osporila izvršenje naloga za isplatu u korist banke. Odluke domaćih sudova, donesene nakon dugo vremena, nisu bile u korist podnositeljice predstavke, te nisu uspjele zaustaviti prodaju njenog stana.

Pozivajući se na član 1. Protokola broj 1 (zaštita imovine) uz Evropsku konvenciju podnositeljica predstavke se žali da je njen stan prodan prije donošenja odluka u pravnim sporovima u kojima je osporavala izvršenje naloga za isplatu. Prema njenom mišljenju do toga je došlo zbog načina na koji su postupca plaćanja u korist banaka bili organizirani prema bugarskom zakonu i zbog inertnosti prvostupenog suda u odlučivanju o njenim tužbama kojima je osporavala predmetno izvršenje.

Evropski sud je zaključio da pravila koja uređuju izdavanje i osporavanje izvršnih naloga za plaćanje u korist banaka, koja su bila na snazi u relevantno vrijeme, i način na koji su ta pravila primijenjena na podnositeljicu predstavke su narušili pravičnu ravnotežu između njenih prava i prava banke, te doveli do toga da podnositeljica predstavke snosi nesrazmjeran i prekomjeran teret. Stoga je došlo do povrede člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

Guðmundur Gunnarsson i Magnús Davíð Norðdahl protiv Islanda (broj 24159/22), 16.4.2024.

Povreda člana 13. u vezi sa članom 3. Protokola broj 1

Podnosioci predstavke su Guðmundur Gunnarsson i Magnús Davíð Norðdahl, islandski državljani.

Izbori za *Althingi* (islandski parlament) održavaju se svake četiri godine na otvorenoj listi po sistemu proporcionalne zastupljenosti. Biraju se ukupno 63 člana u šest izbornih jedinica: 54 mjesta popunjava se direktno sa stranačkih lista a preostlih devet "izjednačujućih mjesta" raspoređuju se između stranaka koje su dobile najmanje 5% glasova na nacionalnom nivou.

Ta mjesta dodjeljuje državna Izborna komisija na osnovu rezultata dobijenih širom zemlje. U slučaju prigovora na rezultate izbora, *Preparatory Credentials Committee* koju imenuje vršitelj dužnosti predsjednika, ispituje sporna pitanja, nakon čega slijedi odluka *Credentials Committee*, kojeg bira novi *Althingi*, koji nadzire zakonitost izbora, izbor članova parlamenta i formuliра preporuke. Izvještaj tog odbora i preporuke se zatim prosljeđuju cijelom *Althingiju* na glasanje.

Podnosioci predstavke, koji su predstavljali Liberal Reform Party i Pirate Party, bili su neuspješni kandidati na izborima 25. septembra 2021. za Althingi iz Sjeverozapadne izborne jedinice (najmanje u zemlji).

Kada su rezultati objavljeni, u Sjeverozapadnoj i Južnoj izornoj jedinici postojala je samo mala razlika u glasovima koja je moglo utjecati na raspodjelu „izjednačujućih mjesta“. Naloženo je ponovno brojanje i to je promijenilo poredak u Sjeverozapadnoj izornoj jedinici, te dovelo do gubitka „izjednačujućeg mjesta“ g. Gunnarssona. U oktobru 2021. godine oba su podnosioca predstavke izjavila žalbe na rezultate.

G. Gunnarsson i g. Norddahl žalili su se na (a) nepostojanje pravne osnove za ponovno brojanje; (b) nepropisno skladištenje i rukovanje glasačkim listićima između početnog i ponovnog brojanja; (c) propust više Izborne komisije da obavijesti zastupnike stranaka o ponovnom brojanju, lišavajući ih tako mogućnosti da ga nadgledaju; i (d) nedosljedne i neobjašnjive promjene u broju glasova datih za svaku stranku i u broju praznih i nevažećih listića nakon ponovnog brojanja.

Preparatory Credentials Committee provela je opsežnu istragu. U svom izvještaju na 90 stranica utvrdila je niz nepravilnosti na održanim izborima u Sjeverozapadnoj izornoj jedinici, ali je zaključila da je samo nezaštićeno i nenadzirano skladištenje glasačkih listića između prvog i ponovnog brojanja bio nedostatak koji je mogao utjecati na ishod izbora. Međutim, nije imala jedinstven stav o rezoluciji i nije formulirala konkretne preporuke. Izvještaj je podnesen Credentials Committee, koji ga je podržao, međutim, članovi su bili podijeljeni oko toga jesu li nepravilnosti utjecale na rezultate izbora i podnio tri suprotne preporuke *Althingija*.

Althingi je 25. novembra 2021. održao opsežno saslušanje o tom pitanju i glasao o svakom pojedinačnom prijedlog u izvještaju, odbio prijedloge o održavanju nove izborne jedinice ili nacionalnog izbora, i potvrdio sva 63 izabrana člana.

Pozivajući se na čl. 3. Protokola broj 1. (pravo na slobodne izbore) i 13. (pravo na djelotvoran pravni lijek), podnosioci predstavke se žale na nepravilnosti u postupku brojanja glasova na parlamentarnim izborima te da nisu imali djelotvoran pravni lijek za tu pritužbu.

Evropski sud je, između ostalog, utvrdio da je postupak ispitivanja pritužbe podnosioca predstavke bio pravičan i objektivan. Podnosioci predstavke su sudjelovali u postupku, iznijeli svoje argumente i pojavili se pred nadležnim tijelima *Althingija*. Prijedlozi i preporuke bili su jasno obrazloženi i rasprava u punoj dvorani omogućila je razumijevanje obrazloženja konačne odluke. Međutim, nedostatak neophodnih zaštitnih mjera nepristranosti i praktički neograničena diskrecija *Althingija* su u suprotnosti sa zahtjevima člana 3. Protokola broj 1, što je dovelo do povrede tog člana.

[Kirkorov protiv Litvanije](#) (broj 12174/22), 18.4.2024. godine

Predstavka odbačena kao nedopuštena (očigledno neosnovana)

Podnosilac predstavke je Filip Bedros Kirkorov, bugarski i ruski državljanin koji je rođen 1967. godine. Živi u Moskvi.

Predmet se odnosi na zabranu ulaska podnosioca predstavke u Litvaniju, koji je popularni pjevač i muzički producent u Rusiji, jer se smatrao prijetnjom nacionalnoj sigurnosti. Vlasti su smatrale da je podnosilac predstavke bio oruđe ruske propagande u državama bivšeg SSSR-a i da je, redovno održavajući koncerte na Krimu, podržavao njegovu politiku agresije. Organi nadležni za migracije odlučile su 2021. godine izdati podnosiocu predstavke petogodišnju zabranu. Bezuspješno se žalio sudovima na ovakvu odluku, tako da zabrana još uvijek traje.

Pozivajući se na član 10 (sloboda izražavanja) i član 1 Protokola br. 1 (zaštita imovine), podnosilac predstavke navodi da je zabrana bila sredstvo za cenzuru njegovih političkih stavova i žali se zbog izgubljenog prihoda i nadoknadu ulaznica sa otkazanih koncerata u Litvaniji 2021. godine.

Evropski sud je utvrdio da procjena domaćih vlasti, koja se temeljila na izjavama i ponašanju podnosioca predstavke, nije bila proizvoljna ili neosnovana. Podnositelj predstavke je otvoreno izjavio da podupire akcije Rusije na Krimskom poluotoku i sebe je nazvao "predstavnikom na pozornici" Vladimira Putina. Sudovi su odvagnuli interese nacionalne sigurnosti i javnog reda u odnosu na postupke podnosioca predstavke i te zaključili da zabrana koja mu je nametnuta nije nesrazmjerna. Sud je također naglasio da su nacionalni sudovi, Seimas (litvanski parlament) i Evropski parlament priznali potrebu razotkrivanja ruskih dezinformacija i propagandnog rata.

[Energyworks Cartagena S.L. protiv Španije](#) (broj 75088/17), 18.4.2024. godine

Predstavka odbačena kao nedopuštena

Podnositeljica predstavke je Energyworks Cartagena S.L., španska kompanija sa sjedištem u Kartageni. To je kogeneracijsko postrojenje tj. postrojenje koje proizvodi toplotnu i električnu energiju.

Predmet se odnosi na izmjene regulative elektroenergetskog sektora, a posebno na režim subvencionisanja investicija.

Pozivajući se na član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju (zaštita imovine), podnositeljica predstavke se žali na gubitak državnih subvencija.

Odbacujući predstavku, Evropski sud je utvrdio da nije bilo retroaktivnog oduzimanja prava subvencije. Promjene u sistemu utjecale su samo na buduće prihode, a subvencije se ne mogu okvalificirati kao "imovina" koje je podnositeljica predstavke bila lišena.